

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ВИЩОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ»

Освітній ступінь – доктор філософії (PhD)

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 015 Професійна освіта

Освітньо-наукова програма: «Теорія і методика професійної освіти»

Кількість кредитів: 3

Рік підготовки – 1, семестр – 2

Компонент освітньої програми: вибіркова дисципліна

Дні занять: згідно розкладу занять

Консультації: згідно графіку

Мова навчання: українська

Викладач

доктор педагогічних наук, професор,
декан факультету педагогіки, психології та соціальної роботи
Федірчук Тетяна Дмитрівна

Профайл викладача:

http://elemed.chnu.edu.ua/?team_manager=%d1%84%d0%b5%d0%b4%d1%96%d1%80%d1%87%d0%b8%d0%ba-%d1%82%d0%b5%d1%82%d1%8f%d0%bd%d0%b0-%d0%b4%d0%bc%d0%b8%d1%82%d1%80%d1%96%d0%b2%d0%bd%d0%b0-copy

Контактний телефон: +38 (050)93521468

Email: t.fedirchuk@chnu.edu.ua

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Теорія і практика вищої професійної освіти» спрямована на: розкриття теоретичних та нормативних засад сучасної вищої професійної освіти; загальних тенденцій розвитку, змісту, технологій та методів навчання; особливостей формування у майбутніх фахівців професійного мислення, професійних цінностей в умовах вищої професійної освіти, розвиток їх професійно значущих якостей та властивостей.

Предметом вивчення дисципліни «Теорія і практика вищої професійної освіти» є сутність, провідні тенденції та напрями розвитку професійної освіти як освітнього середовища формування майбутніх фахівців у системі вищої професійної освіти, задоволення актуальних потреб особистості, суспільства і держави; особливості формування конкурентоспроможного фахівця.

Основними завданнями вивчення дисципліни є: засвоєння аспірантами системи теоретичних знань та практичних умінь, необхідних для ефективної професійної діяльності у системі вищої професійної освіти; опанування наукових основ організації освітнього процесу у закладах професійної освіти та забезпечення її якості; умінь розробляти та оцінювати ефективність технологій навчання і виховання студентів у закладах вищої професійної освіти.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лек./сем.)	Результати навчання	Види діяльності здобувача
Тема 1. <i>Вища професійна освіта як середовище формування майбутнього фахівця</i>	1/1	<ul style="list-style-type: none"> ✓ знання сутності та теоретичних основ вищої професійної освіти; ✓ знання нормативно-правової бази, що регулює діяльність системи професійної підготовки майбутніх фахівців; ✓ уміння характеризувати тезаурус з проблеми вищої професійної освіти; ✓ уміння визначати та аналізувати актуальні проблеми сучасної вищої професійної освіти 	<ul style="list-style-type: none"> - аналіз нормативних документів системи вищої професійної освіти; - опрацювання теоретичних питань; - виконання тестових завдань; - складання словника-тезауруса основних понять до теми.
Тема 2. <i>Тенденції розвитку вищої професійної освіти в розвинених зарубіжних країнах</i>	- /2	<ul style="list-style-type: none"> ✓ знання про систему вищої професійної освіти в зарубіжних країнах; ✓ знання моделей підготовки майбутніх фахівців за кордоном; ✓ уміння здійснювати порівняльний аналіз вітчизняної та зарубіжної систем вищої професійної освіти; ✓ уміння виокремлювати позитивний досвід організації та здійснення вищої професійної освіти у країнах закордоння 	<ul style="list-style-type: none"> - опрацювання теоретичних питань; - виготовлення презентації «Система вищої професійної освіти за кордоном» (країна на вибір); - розробка методичних рекомендацій щодо удосконалення вітчизняної системи вищої професійної освіти на основі досвіду зарубіжжя
Тема 3. <i>Організаційно-педагогічні засади ступеневої освіти в Україні Якість вищої професійної освіти та її критерії.</i>	1/1	<ul style="list-style-type: none"> ✓ знання особливостей ступеневої вищої професійної освіти в Україні; ✓ знання сутності дефініцій з проблеми «Забезпечення якості вищої професійної освіти та якості освітніх послуг»; ✓ знання освітніх компетенцій майбутніх фахівців згідно проекту TUNING. ✓ уміння вибудувати модель неперервної системи вищої професійної освіти в Україні; ✓ уміння аналізувати критерії та фактори забезпечення якості вищої професійної освіти 	<ul style="list-style-type: none"> - опрацювання теоретичних питань; - складання словника-тезауруса з проблеми якості вищої професійної освіти; - аналітична довідка «ЗВО (на вибір) згідно критеріїв забезпечення якості вищої професійної освіти.
Тема 4. <i>Психологічні засади вищої професійної освіти</i>	-/1	<ul style="list-style-type: none"> ✓ знання психологічних особливостей становлення особистості майбутнього фахівця у системі вищої професійної освіти; ✓ знання психологічних механізмів впливу на формування особистості майбутнього фахівця; ✓ уміння формувати програму індивідуальної траєкторії розвитку майбутнього фахівця 	<ul style="list-style-type: none"> - опрацювання теоретичних питань; - тестові завдання; - есе «Сучасний студент як майбутній фахівець: переваги та труднощі формування»; - розробка програми професійного становлення

			студента в системі вищої професійної освіти
Тема 5. <i>Дидактико-методичні аспекти формування фахівця в системі вищої професійної освіти</i>	1/2	<ul style="list-style-type: none"> ✓ знання дидактичних засад організації освітнього процесу у закладах вищої професійної освіти; ✓ знання технологій, форм та методів формування професійних знань у майбутніх фахівців; ✓ знання про особливості різних видів практик та самостійної роботи студентів у процесі їх професійного становлення; ✓ уміння формувати робочу програму, силабус навчальної дисципліни; ✓ уміння використовувати на практиці сучасні технології, форми та методи формування загальних та фахових компетентностей студентів; ✓ уміння проводити професійне навчання студентів на різних онлайн-платформах; ✓ уміння оцінювати їх навчальні досягнення через застосування різних форм контролю 	<ul style="list-style-type: none"> - опрацювання теоретичних питань; - тестові завдання; - складання таблиці «Класифікація форм і методів професійного формування студентів»; - розробка презентації «Інноваційні технології професійного навчання у вищій школі»; - розробка силабусу навчальної дисципліни (курс на вибір); - розробка плану-конспекту навчального заняття (курс та тема на вибір); - розробка завдань для СРС (курс та тема на вибір); - розробка тестових завдань до навчальної дисципліни (курс та тема на вибір)
Тема 6. <i>Професійне виховання майбутніх фахівці у системі вищої професійної освіти</i>	-/1	<ul style="list-style-type: none"> ✓ знання принципів, стратегій, змісту професійного виховання та розвитку студентів; ✓ знання особливостей та технологій роботи зі студентами, що перебувають у складних життєвих ситуаціях; ✓ знання особливостей інклюзивної роботи зі студентами, що потребують додаткової допомоги; ✓ уміння організувати професійно-педагогічне спілкування зі студентами; ✓ уміння планувати та організувати різні форми професійно-виховної роботи зі студентами з використанням інноваційних технологій 	<ul style="list-style-type: none"> - опрацювання теоретичних питань; - складання плану виховної роботи студентів на професійно-орієнтовану тематику; - розробка презентації до організації виховного заходу на професійно-орієнтовану тематику; - скласти пам'ятку для викладача щодо організації професійно-педагогічного спілкування зі студентами.
Тема 7. <i>Педагогічний професіоналізм викладача закладу вищої професійної освіти та акмеологічні засади його професійно-особистісного розвитку.</i>	1 /1	<ul style="list-style-type: none"> ✓ знання сутності, напрямів та особливостей науково-педагогічної діяльності викладача вищої професійної школи; ✓ знання про акмеологію як науку про професійно-особистісний розвиток; ✓ знання нормативних документів, що регламентують професійну діяльність викладача; ✓ уміння заповнювати плануючу та звітну індивідуальну документацію викладача; 	<ul style="list-style-type: none"> - опрацювання теоретичних питань; - складання аналітичної довідки про основні напрями професійної діяльності викладача; - складання індивідуального плану викладача на навчальний рік; - складання моделі власного професійно-

		<ul style="list-style-type: none"> ✓ уміння аналізувати навчальне навантаження викладача; ✓ уміння моделювати індивідуальну траєкторію професійно-особистісного розвитку 	особистісного зростання
Тема 8. <i>Менеджмент в системі вищої професійної освіти</i>	1 / 1	<ul style="list-style-type: none"> ✓ знання теоретичних основ освітнього менеджменту: сутності, концепцій, підходів, форм та методів; ✓ знання особливостей управління в закладі вищої професійної освіти; ✓ знання про систему внутрішнього забезпечення якості надання освітніх послуг в закладі вищої професійної освіти; ✓ уміння здійснювати самоменеджмент у процесі професійної діяльності 	<ul style="list-style-type: none"> - опрацювання теоретичних питань; - розробка презентації «Система управління в закладах вищої професійної освіти»; - на основі аналізу системи управління в закладі вищої професійної освіти побудувати її модель та скласти рекомендації для її удосконалення
Всього 15 год.	5 / 10		

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Васильєв І. Б. Професійна педагогіка : конспект лекцій для студентів інженерно-педагогічних спеціальностей. В 2 ч. Ч. 1. 4-е вид., перероб. і доп. Харків, 2003. 152 с.
2. Васильєв І. Б. Професійна педагогіка : конспект лекцій для студентів інженерно-педагогічних спеціальностей. В 2 ч. Ч. 2. 4-е вид., перероб. і доп. Харків, 2003. 175 с.
3. Внукова О. М. Методологічні засади професійної освіти : навчальний посібник. К.: КНУТД, 2015. 198 с.
4. Жигір В. І., Чернега О. А. Професійна педагогіка : навчальний посібник. К. : ТОВ «Кондор», 2016. 336 с.
5. Ігнатенко Г. В., Ігнатенко О. В. Професійна педагогіка : навчальний посібник. К.: Видавничий Дім «Слово», 2013. 352 с.
6. Кална Т. Г. Педагогічна аксіологія в умовах модернізації професійно-педагогічної освіти : монографія / за ред. О. В. Уваркіної. К.: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2012. 128 с.
7. Коваленко О. Е., Брюханова Н. О., Мельниченко О. О. Теоретичні засади професійної педагогічної підготовки майбутніх інженерів-педагогів в контексті приєднання України до Болонського процесу : монографія. Харків, 2007. 305 с.
8. Кокун О. М. Психологія професійного становлення сучасного фахівця: монографія. К.: ДП «Інформ.-аналіт. агенство», 2012. 200 с.
9. Кремень В. Г. Неперервна професійна освіта: проблеми, пошуки, перспективи : монографія / За ред. І. А. Зязюна. К.: Віпол, 2000. 613 с.
10. Методологічні засади професійної освіти : навчальний посібник / О. Е. Коваленко, Н. О. Брюханова, І. С. Посохова та ін. Х.: Контраст, 2008. 120 с.
11. Ничкало Н. Г. Трансформація професійно-технічної освіти України. К.: Педагогічна думка, 2008. 200 с.
12. Ничкало Н. Г. Розвиток професійної освіти в умовах глобалізаційних та інтеграційних процесів : монографія. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014. 125 с.
13. Роговська О. О. Професійна педагогіка : конспект лекцій з дисципліни «Професійна педагогіка» для студентів спеціальності 015 «Професійна освіта» денної та заочної форм навчання. Маріуполь : ПДТУ, 2019. 138 с. URL : <http://umm.pstu.edu/handle/123456789/17227>
14. Сергеева Л. М. Інституції професійно-технічної освіти країн Європейського Союзу : навчальний посібник. Київ : Арт Економі, 2012. 120 с.
15. Сисоєва С. О., Кристопчук Т. Є. Освітні системи країн Європейського Союзу: загальна характеристика : навчальний посібник. Рівне : Овід, 2012. 352 с.
16. Теорія і методика професійної освіти: навчальний посібник / З. Н. Курлянд, Т. Ю. Осипова, Р. С. Гурін та ін.; за ред. З. Н. Курлянд. Київ : Знання, 2012. 390 с.
17. Шоробура І. М. Педагогічний менеджмент: курс лекцій. Кам'янець-Подільський: Видавець Зволейко Д.Г., 2010. 192 с.

СИСТЕМА КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Всі види поточного контролю оцінюються у 12-бальній системі з наступним переведенням у відсотковий вимір (%) згідно поданої нижче таблиці

<i>Види оцінювання</i>	<i>% від остаточної оцінки</i>
Тема 1. - усне опитування; - тестування; - перевірка словника термінів	10
Тема 2. - усне опитування; - захист презентацій; - перевірка розроблених методичних рекомендацій щодо удосконалення вітчизняної системи вищої професійної освіти на основі досвіду зарубіжжя	10
Тема 3. - усне опитування; - перевірка словника термінів; - захист аналітичної довідки «ЗВО (на вибір) згідно критеріїв забезпечення якості вищої професійної освіти	10
Тема 4. - усне опитування; - тестування; - перевірка есе «Сучасний студент як майбутній фахівець: переваги та труднощі формування»; - захист авторської програми професійного становлення студента в системі вищої професійної освіти	10
Тема 5. - усне опитування; - тестування; - перевірка таблиці «Класифікація форм і методів професійного формування студентів»; - захист презентації «Інноваційні технології професійного навчання у вищій школі»; - перевірка (силабусу навчальної дисципліни (курс на вибір); - перевірка плану-конспекту навчального заняття (курс та тема на вибір); - перевірка розроблених завдань для СРС (курс та тема на вибір); - перевірка розроблених тестових завдань до навчальної дисципліни (курс та тема на вибір)	20
Тема 6. - усне опитування; - перевірка плану виховної роботи студентів на професійно-орієнтовану тематику; - захист презентації до організації виховного заходу на професійно-орієнтовану тематику; - перевірка розробленої пам'ятки для викладача щодо організації професійно-педагогічного спілкування зі студентами.	10
Тема 7. - усне опитування; - перевірка розробленого індивідуального плану викладача на навчальний рік; - захист моделі власного професійно-особистісного зростання.	5

Тема 8. - усне опитування; - перевірка презентації «Система управління в закладах вищої професійної освіти»; - захист моделі системи управління в закладі вищої професійної освіти та рекомендацій для її удосконалення	5
Підсумкова екзаменаційна робота	20

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ТА СИСТЕМИ ECTS

<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Бали</i>	<i>Зміст</i>
A	90-100	відмінно
B	80-89	добре
C	70-79	добре
D	60-69	задовільно
E	50-59	задовільно
FX	35-49	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються меншою кількістю балів (75% від можливої максимальної кількості балів за певний вид діяльності). Відтермінування здачі видів робіт відбувається за наявності поважних причин.
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Освітній процес здійснюється згідно Положення «Про виявлення та запобігання академічному плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» від 24.12.2019 р. Списування у процесі виконання робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття. Виконані завдання (творча робота/есе) перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять згідно розкладу є обов'язковим компонентом оцінювання. За умови переведення здобувача на індивідуальний графік навчання та об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування, відрядження на науково-практичну конференцію) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу.